

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 6 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr. egy hóra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős:

Kutasi Imre
kiadó s laptulajdonos.

Szerkesztőség: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet).
Kiadóhivatal: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).
Hirdetések a legmórsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

Gróf Zichy Nándor.

Debreczen, augusztus 31.

(G.) A magyar egyházpolitikai ellenzék által kezdeményezett felekezeti harc fanatizmusát semmi sem jellemzi szánalmasabban annál a csúfos szereplésnél, amelyről a müncheni katolikus gyűlésről hoz megdöbbentő híreket a táviró. Minden nemesebb érzellem vakon kell, hogy uralja azoknak a gyászmagyaroknak örjögéssel határos vallási fanatizmusát, a kik elég könnyelműek és elég hazafiatlanok voltak arra, hogy Münchenben a németeknek panaszkodjanak a saját hazájuk, Magyarország ellen!

Hogy dr. Prohászka Ottokár, a müncheni nap egyik hőse, árulkodott a hazája ellen, az szomorú dolog ugyan, de nem fontos, mert ő csak amolyan apró klerikális ur, a kinek a handabandázását senki sem veszi komolyan. Miért ne tombolná ki magát, ha a szíve úgy kívánja, s ha neki bliktéri a saját nemzetének a becsülete?

Egy másik alak az, akinek müncheni szereplése minket, magyarokat érdekel és megdöbbent!

Az egyházpolitikai ellenzék élén látuk eklatáns módon megnyilatkozni ennek az alaknak, gróf Zichy Nándornak a fanatizmusát a maga teljes leplezetlenségében. Az egyházpolitikai debutje óta tudjuk róla, hogy a legszentebb nemzeti érdekeket készséggel dobja bele a katolikus érdekek molochjába s mégsem mertük volna föltelezni a töről metszett magyar mágnás családnak ez őseinek tradícióira teljesen méltatlan tagjáról, hogy merő fa-

natizmusból és hiúságból olyan szereplésre ragadtassa magát, a melytől máig minden képzelhető ország törvényhozója irtózáttal fordult el.

Nem kommentáljuk tovább gróf Zichy Nándor müncheni szereplését, hanem rá mutatunk a tényre, amelylyel a legnevezebb magyar mágnás-család tagja, a magyar törvényhozó olyan magas fokra tudta lendíteni a müncheni katolikusok lelkesedését, hogy az egész magyar nemzet pirul belé!

Zichy Nándor elpanaszolta ugyanis Münchenben, hogy a katolicizmus helyzete Magyarországon nagyon nehéz, mert még középkoriak az állapotok a nélkül, hogy a közszellem is középkori volna.

Nem jól válaszolt a nemes gróf a helyzetet, mert ez a tétel éppen megfordítva áll. Magyarországon ugyanis nem az állapotok középkoriak, hanem igen is a közszellem középkori azoknál az uraknál, a kikhez gróf Zichy Nándor zászlóvivőül szegődött.

Örömmel konstataitá továbbá a nemes gróf, hogy Magyarországnak valóban katolikus királyi háza van s hogy Isten segédelmével van remény, hogy ők is megvívják a kereszténység harcát, amelyet Németország vívott meg.

Majd így folytatta:

„Velünk van az egyház és a nép: és ne győznénk? A nép keresztény nép! Nem igaz, hogy a katolicizmus ellensége lenne az államnak. Hanem igaz, hogy Magyarországon a katolikusok szakítottak a dynasztia-ellenes, rendellenes, államve-

szélyes hatalmakkal Nagy becsben tartják a kiegyezést és a pragmatika szankciót. Ennek daczára a katolikusoktól megvonták a szavazati jogot, akárcsak rablótól és gyilkosoktól. Mégis bizunk a győzelemben, mert a mi ügyünk Istennek és az örök igazságnak ügye. Minden kereszténynek egyesülnie kell a szabadkőműveség ellen, nemcsak a polgári házasság szempontjából, mert a kereszténységnek minden romboló irányzat ellen harcolnia kell. Föllekesít bennünket erre a német példa s a német rokonszenv.”

Mután szóló továbbra is kéri a németek rokonszenvét a magyar katolikusok javára, így folytatja:

„A német katolikusok álljanak velünk együtt sorompóba a katolikus házasság helyreállítása mellett, mert ez az alapja minden rendnek a családban, az társadalomban, az államban. Azért minden törvényt revideálni kell, mely a katolicizmusra ártalmas s ez csak törhetlen öszszetartás által érhető el.”

Beszédét így végzi:

„Legyenek ezentul is barátságos megemlékezéssel Magyarország iránt s céljainkat foglalják imáikba.”

A midőn konstataitjuk, hogy az egyház csak ugyan gróf Zichy Nándorékkal van, tiltakozunk a magyar nép és a magyar közvélemény olyan meggyanúsítása ellen, mintha azok is egyetérténe nek gróf Zichy Nándorék egyedül üdvözítő néppárti politikájával! Magyarországon ma már — hála kulturális törekvéseinknek — a nép

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Nevető emberek.

(Egy beteg ember naplójából.)

Nem, nem vagyok irigy! Nem kívánom én a mások kincsét, boldogságát, nem áhítom a fény, pompa után, a magam kopottságát, szárnyszerűségét nem fájlalom immár, meg nyugodtam mindenben, mindenben . . . csak nevető, édesen kacagó embereket ne látnék! De mikor ezt az édesen csilingelő hangot hallom, akkor megtörik lelkem apathiaja, rombolni, zuzni szeretnék és átkozódó szavakkal káromlom az eget, amely tőlem még ezt az utolsó — egyetlen boldogságot is megvonta! . . .

Ha én még egyszer kacagni tudnék! Nevetni, mignem könny fakad szememből: a megelégedés édes könnyei. — Olykor, mint a kit csiklandoznak, kitör belőlem is a kacagás hangja; de milyen száraz, milyen rövid ideig tartó a kitérés, milyen nyomasztó, fáradt kimerültség száll nyomába a lelkemre és milyen csipős, keserű a könnyesepp is, mely ez erőszakos felindulás nyomán szemem pilláira tolt.

Oh, ha én nevetni, kacagni tudnék még

egyszer, édes gyermekes boldogsággal, elégedettséggel! . . .

Pedig jól emlékszem, volt idő mikor még tudtam. Egy szó, egy bizarr gondolat, vagy kép elég volt arra, hogy megnevetessen, elmulattasson. És most, ha járván az utcák sorát, vidám elégedett emberek kacaját hallom, elmenekülök oda, a hol senki sem jár, ahol magam vagyok megutált, kimerült lelkemmel. És ha látok a színházban embereket, a kik mulatni tudnak igazán, ha hallom, mint kacagnak azokon az ötleteken, amelyeknek jóságát az eszem végre is elismerni kénytelen, szeretnék felugrani és valami rosszat, iszonyut tenni, hogy megrontsam az ő zavartalan multságukat, hogy elfuluszszam bennük azt az édes, édes kacagást! . . .

Pedig egykor, oh jól emlékszem rá, mulattam én is! Hogy így meg kellett azóta mindennek változnia!

Vajjon mi okozta e változást?

Hisz alig pár éve még én is ragyogóan, szépnek láttam a világot, áldásnak tudtam az életet, melyekért nem lehet elégszer hálát adni az alkotónak. Pár éve még csak virágot, illatot árasztó, dus aratást ígérő virágot láttam körös-körül, — miért, hogy most letartott, kopár mezőt, zúgó avart lát csak sze-

mem, a merre néz? Mi változott? Mi volt a lángsugáru nap, mely kitégetett minden virágot, mi volt a szélvész, amely a bogács és tüskekoró magvait szórta szét, kietlenné tevén az egykor szép vidéket. — Vajjon mi változott.

Körültekintek, vizsgálódom és agyam, szemem azt mondják: semmi sem változott, minden a régi. Minden a régi . . . Csak a nevetés halt ki belőlem, csak kacagni nem tudok többé . . .

És ez a gondolat nem hagy nyugodni feledni igyekezem és mindig a lelkembe tolt; üldöz, hajt, hogy okát, eredetét keressem és nem találok soha, sehol.

Sokszor szinte azt hittem, hogy a természet kétféle embert teremtett; az egyik mindenütt a vig dolgokat látja, a másik meg bármerre fordul, bármint keresse is a vidámság tanyáját, mindenütt csak szomorúságra, csüggedésre akad.

Ismerek sok embert, akiket mások társaságában gondtalan nevetni, mulatni hallottam, s ha velük voltam, a vigság mintha kihalt volna belőlük, némák, komor pesszimisták voltak, mint én, a lét titkait, a végezték kutatták, mint én — Vajjon melyik az igazi képök? Vajjon nem-e csak rólam szállott reájuk is ez apathia, nem-e csak én láttam ilyen-

sokkal fölvilágosodottabb, semmint a beugratás idején túl is tartósan fanatizálni lehetne.

A néppárt hívei nálunk azokból az elemekből állanak, a melyek kislelkűségből, vagy kényszerűségből meghajoltak a papság és egyéb néppárti kolompósok terrorizmusa előtt.

A magyar nép szabadgondolkodású elemei egyházi kötelességeik épségben és tiszteletben tartása mellett lelkes hívei azoknak a liberális törekvéseknek, a melyeknek sarkkövét a fényesen diadalra jutított új egyházpolitikai törvények képezik.

A szabadgondolkodású elemek tulsúlya fölött csak gróf Zichy Nándorék fanatizmusa tud vitatkozni, ha mindjárt teljes tudatában van is a vita meddőségének.

Ez a helyzet valódi képe Magyarországon! Ez a kép pedig absolute nem hasonlít ahhoz a müncheni torzszülötthöz, amelynek az apaságát gróf Zichy Nándor nem röstelli!

Politikai hírek.

Schlauch nem konferenciázik.

A ma délelőtti püspöki konferencián dr. Schlauch Lőrincz nagyváradai bíborospüspök nem vesz részt. Már a tegnapi nap folyamán kimentette elmaradását a hercegprimásnál, megjegyezvén, hogy a közös határozathoz hozzájárul.

Mint hírlik a főpapság a közös pástörlevél kibocsátása mellett foglalt állást.

A parlament feloszlata.

Egy bécsi lap a leghatározottabban megczáfolja azt a hírt mintha az országgyűlést 1897. tavasza előtt feloszlata. Egyben konstatálja, hogy a Bánffy-kormány a legnagyobb megnyugvással nézhet a bekövetkező új választások elé.

nek őket? Nem boldog, elégedett-e vajjon az egész világ, s csak én vagyok az, aki feketének látott mindent? Csak én?!

Keserves egy állapot, mikor az embernek van elég intelligenciája arra, hogy észre vegye a szép legfinomabb árnyalatait is, de szíve, lelke fásultabb, sem hogy azt a jól megértett harmóniát érezni, élvezni is tudná. Nem a valót sajnáljátok, akinek képzete sincs a külvilág szépségeiről, hanem azt, a ki látó szemmel vak, aki tudván a világ szépségeiről, érzi, hogy gyönyörködni kellene bennük, de hasztalan, nem képes.

Egy bájos, az öntudatos művészet legmagasabb fokán álló művésznőt láttam, a ki elragadtatásig elbájozt mindenkit: én hideg fővel tudtam nézni és ráértem művészetének minden egyes mozzanatáról elgondolni, hogy ime ez aethetikailag szép, kifogástalan, hogy az emberek lelkét teljes joggal árasztja el valami jóleső melegség, önkénytelen és tárgyaltalan szeretet.

Végtelen üresség érzete szakadt az előadás hatása alatt a szívemre, elégedetlen voltam magammal és az egész világgal. Miért is tudja az agy felfogni a szépet, ha a lélek annak érzésére képtelen!?

Könyvet veszek kezembe, hogy zúgó kimerült agyamat elcsitítsam. De ma könyv sem ad nyugalmat. Kétszeresen érzem annak

Külföld.

A porta és a hatalmak.

A Daily Telegr. konstantinápolyi tudósítója arról értesül, hogy a porta nem hisz az európai hatalmak egyetértésében az örmény kérdésre nézve. A porta tehát el van határozva legvégsőre és reméli, hogy az európai egyetértés széthuzással fog változni. Ez a feltevés volt az indító oka annak a jegyzéknek, a melyet a szultán tegnap párisi és pátervári nagyköveteinek küldött.

Tisza Kálmán jubileuma.

Váratlan és egyszerűségében is megható ünneplés színhelye volt tegnap előtt a nagyszalontai gymnasium nagyterme. A nagyszalontai ev. ref. egyházmegye tartotta ott nyári közgyűlését és annak elnöke: Széll Kálmán esperes megnyitó beszédében a legmelegebben üdvözölte elnöktársát Tiszza Kálmánt, aki immár negyven év óta töltte be hűségesen a nagyszalontai ev. ref. egyházmegye gondnok i tiszte t.

Váratlan s nem előkészített volt a megemlékezés és szívből jövő őszinte volt mindamamaj éljenzés, a mely e beszéd nyomán fakadt s a melyvel a jelen voltak hálájukat és elismerésüket kívánták kifejezni Tiszza Kálmán előtt azért, hogy az egyházmegye ügyeit, mint annak gondnoka negyven esztendőn keresztül mindenkor szívén viselte és az ez állással reá rótt kötelességeket még akkor is, midőn ezen kívül ép a legválságosabb napokban az egész ország sorsa és kormányzása reá volt bízva — hiven teljesítette.

Tiszza Kálmánt kellemesen lepte meg ez őszinte üdvözlés és Széll Kálmán üdvözlő szavaira a következő be zéddel mondott köszönetet:

„Nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés!

Meghatva Nagytiszteletű urnak nem várt és tulszerénység nélkül mondhatom, — nem is érdemelt üdvözlő beszéde által viszonzásul én is felhasználok az alkalmat arra, hogy kifejezzem köszönetemet a nagytiszteletű egy-

nyomat, beteg hangulatát. Fényt, ragyogást, mosolyt keresek e pillanatban és azt a modern könyvekben nem találom fel. Hisz a kik írják, azok is e hanyatló korszak végről való beteglelkű, elnyújt, eltompult idegzetű emberek, akik a fényt látni, annak örülni csak úgy nem érnek rá, mint én magam. A beteges önzésével nem látnak e világból egyebet a saját betegségüknél s ha irnak, immár csak erről irnak. Ez a beteg agy, ez a beteg lélek az ő egyetlen, örök problémájuk, amelyet elemznek, kutatnak, magyaráznak — de nem értenek soha...

Unottan, fáradtan hajtom el magamtól a könyvet s lehunyom szememet. Mintha fátyol borulna agyamra; ébren vagyok még, de kuszált, ziláltan szövődő gondolataim már az álom világában járnak. A jelen összefonódik a múlttal, alakok, képek vonulnak el dőltem s melyeket elfeledtem évek óta s most mégis oly éles bizottsággal látom mindent. Azután mintha két meleg kar ölelné át tompán sajtó fejemet, mintha valaki az ölebe emelné... És hallok rég elfelejtett dalokat, fülemben cseng egy-egy rég elfelejtett hang, hallom azt az elnyugtató, elcsitító lágy hangot, amely mesél, mint egykor régen, anyai élv előtt. És milyen bábajos szépek e mesék, milyen bohó, ragyogó az ő világuk, milyen jók, szeretetreméltóak az embereik.

— Volt, hol nem volt...

házmegyének, mely oly időben, ifju koromban s a mikor más tér nem nyílt a hazát szolgálni, gondnokká választván, megadta a módot és alkalmat arra, hogy hazámat és egyházamat szolgálhassam."

A gyűlés tagjai délben a Koronában bankettre jöttek össze, a hol Széll Kálmán esperes ismét lelkes beszédében köszöntötte fel Tiszza Kálmánt. Tósztokat mondta k még Balogh Ambrus Széll Kálmán esperesért, Mark Ferencz Sánta és Balogh Elek, a két ötven évet jubiláló lelkészért emelve poharukat. A banketten Tiszza Kálmán nem mondott pohárköszöntőt.

A fiatal óriások.

Debreczen, aug. 31.

A hírlapokból nap-nap mellett értesülhetünk egy-egy fiatal óriás tetteről. Szomorú jelenség az, mikor már a gyermekek tettei is helyet foglalhatnak a hírlapi ujdonságok között. Olvassuk: egy tizenöt éves gymnazista öngyilkosságot kísérelt meg; öngyilkossá lett; tanárját ütötte meg; atyjára kést emelt; lányt szöktetett; adósságot csinált; stb., szóval mi a modern társadalom erkölcsi szemetjében megvan, jelentkezik már a fiatal óriásokban: a gyermekben is.

Ezek a hírek különböző benyomást tesznek. A felszínesek mosolyognak ezen az „elmés" gyerekeken, a gyöngébb szívek sopánkodnak, hogy „elvesz a világ", a szülők örülnek, hogy az ő gyermekek különb, (?) mert még nem rontotta el az „iskola"; a paedagogusok menydörögnek, (ha ugyan teszik), hogy a szülők nem jól nevelik gyermeküket. Hol van itt az igazság?

A morálista, ki figyelemmel kíséri a társadalmi áramlatokat, adhat erre csak igaz feleletet.

Ha tekintjük a mai modern társadalmat, ebben a társadalomban a családot, ebben a szülők és a gyermekeket, ha összehasonlítjuk a még nem ennyire modern időkkel látni fogjuk, hogy ez a mai egészen más. A társadalmi betegségek száma nagyon megnövekedett; s ezek a társadalmi beteg nézetek egészen megváltoztatták a családot, megváltoztatták a család tagjainak viszonyát. A beteges nézetek áthatják a szülőt, át a gyermeket s míg a szülő vagy egyik, vagy másik végletbe esik, addig gyermeke ferde irányu nevelést, vagy nem nevelést kap. Nem nevelést — mondjuk, mert a két véglet alatt, — mibe a szülők esni leggyakrabban szoktak — értjük a szülőnek tulszeretetét gyermekei iránt, a másik pedig a nem törődés.

A szülő tulságos szeretetével, bálványának mindent megenged, nincs kívánsága, mit ne teljesítenének, cseléd, szülő lesi óhaját, kívánságát. Ez a szolgálatkészség a gyermekben bizonyos felsőbbbségi érzést kelt fel; azt hiszi, hogy ezt megérdemli, hogy erre parancsolni, valamit kívánni, joga van.

Ebben a tudatban növekedik. S ez a tudat melegágya minden hibának a gyermeknél; ide vezethető vissza mindazon hiba, mi a társadalmi embernél jelentkezik.

A gyermek óriásnak képzei magát: ellentmondást nem tűr sem szülőjétől, sem mástól; okosnak képzei magát — mivel mindig azt hallotta környezetétől — kinek semmi szüksége nincs a tanulásra; hitvány dolognak tartja a könyvet, hitványoknak azokat, kik vele foglalkoznak. Bizonyos arisztokratikus büszkeséget — mi különben a lovokban is megvan — vesz fel s fiatal pókheidiségében,

ur-tudatában hetyke módon beszél olyanról, mit már magához méltónak nem tart: iskola, templom, stb. Ez a pökhendiség, rátartás, hetyke modor, aztán tetszik a szülőknek: örülnek, hogy fiok milyen előkelő modoru, milyen eszes, (!) milyen kitűnő fellépésü. Mintha a gyermeknek nem legszebb erénye volna a szelidség, szerénység! Az ilyen „uracok”-ból lesznek aztán a járda-hősök, utcai Don Juanok, később „kitűnő gyerekek”, kávéházak, dárídók, kártya-asztaok hőse, míg tart a „vagyon”, aztán elzülnek, utcai proletárok, mindenre képes, veszedelmes emberek, erkölcsi szemét lesznek. De semmi esetre sem a társadalom hasznos tagjai, legföljebb számzaporítók, de nem egyszersmind számottevők is.

A másik véglet a szülők részéről a teljes nem törődömség. Hagyják gyermeküket figyelmeztetés, tanács nélkül szabad akaratajára lenni. Jóra nem intik, rosszért nem büntetik. A szülői szeretetet a dajka s kétes lelkiismeretű nevelők helyettesítik.

Az ilyen gyermek azt sem tudja mi a szülői szeretet, de ő nem érez sem tiszteletet, sem félelmet, sem szeretetet szülői iránt. Valami fásultság lepi meg lelkét, hajlamai természetes korlátok nélkül vadul fejlődnek ki. Még szerencse, ha alapjában, természeténél fogva jobb hajlamai vannak, ellenkező esetben a rossz példa, a féktelenség tudata, fiatal lelkének tábláját olyannal írják tele, melyek tudása egész életét megmérgezi, őt magát erkölcsi nyomorékká teszi.

Az ilyen fiatal óriásoknak szűk az iskola, terhes annak, nyugós minden törvénye, az ilyen fiatal Don Juanoknak unalmas a tanár szava, intését nagyságuk ellen támadó merényletnek tartják, mit igyekeznek is megtorolni; ilyenek előtt nincs tekintélye sem tanítónak, sem tanárnak, mert ő előtte egyáltalában nincs tekintély, kinek szavára hallgatni akarna, mert engedelmességre, tiszteletudásra soha sem szoktatták. Hogy adjon ilyeneknek nevelést az iskola? Az iskola javíthat a gyermek ferde nevelésén sokat, de csak úgy, ha a szülők is támogatják s le nem rontják azt otthon, miben a gyermek gyarapodott az iskolában. De az iskola nem tehet akkor semmit, ha azon kívül, hogy a nevelést már korán ferde irányba terelték a szülők s ezt tenni ezután sem szűnnek meg. A tanár sikertelen kísérlete után türelmét veszti. Az ilyenekben nem hágy nyomott az iskola levegője, mert ásitva, fitymálva élék át ott az időt — falak, miről a borsó szemek leperegnek.

A szülők ha átérznék teljesen azt, hogy gyermekük teljes élete attól függ, hogy milyen nevelést adtak nekik, ha tudnák azt, hogy a teljes engedékenység, a tulszeretet nem az igazi szülői szeretet, ha tudnák azt, hogy a gyermek kedélyében és szívében elvetett csira gyermekük korával együtt nő, akkor mindenesetre nem esnének egy végletbe sem, hanem igyekeznének az iskolával karöltve fioknak, gyermeküknek a legjobb irányu nevelést megadni. Így bizonyára nem olvasnánk életunt öngyilkos gyermekekről, nem sikasztó, nem tanítójával, szülejével szembeszálló gyermekekről.

Szülők! a ti vállaitokon fekszik gyermektek nevelésével mindaz a súly, mit gyermektek jövő élete, a társadalom, a haza rátoró. Ha ezt a súlyt ti könnyedén levetitek, akkor hármass vád száll rátok, gyermeketek szerencsétlen élete, a társadalomé, s a haza vesztesége, mert egy jó életet ti rontottatok

meg, egy munkás polgárt ti raboltatok el. Gondoljatok gyermekeitekkel, mert a legjobb jó, mit szülő gyermekének adhat, a legnagyobb örökség, a jó nevelés!

R-ik L.

Irodalom

„Emlékek és élmények” E. Kovács Gyula, nem csak mint színész, de mint író s költő is méltán kedvence a közönségnek. Lapunknak is fenállása óta munkatársa s nem egy szép tárczáját vagy versét olvasta élvezettel a debreczeni közönség a „Debr. Hirlap” hasábjain. Az író művész a következő előfizetési felhívást küldte meg nekünk A budapesti vidéki lapokban elszórtan megjelent tárcza-közleményeimből összeválogattam egy kötetbe azokat a kiválóbbakat, melyeket vagy elhalt jelesekről életrajzi adatokul, vagy valamely érdekesebb alkalom ellenálhatatlan sugalmi, vagy egy visszaemlékezés varázsa alatt írogattam. Három évvel ezelőtt megjelent verskötetemet a mélyen tisztelt olvasó közönség az ország minden részéből, oly meleg fogadtatásban részesítette, hogy költeményeimből kiadóm, egymásután két kiadásban, közel kétezer példányt küldött szét. Abban a reményben, hogy a nagyérdemű olvasó közönség, kedves ismerőseim szeretett barátaim jelen válakozásomat is hasonlóan figyelmükre méltatják: „Emlékek és élmények” czim alatt bocsátom közre jelen kötetemet. A kötet 10—12 ivnyi terjedelemben folyó évi december hó közepén jelenik meg. Előfizetési ára 1 frt; gyűjtőknek tiz előfizető után egy tiszteletpéldánnyal szolgálók. Az előfizetési pénzeket kérem czimemre (Kolozsvár, kultordateza 3. sz.) vagy Ajtai K. Albert nyomdatulajdonos urnak (Kolozsvár, belközép-uteza 4. sz.), lehehetőleg folyó évi október hó végéig küldeni, hogy a nyomtatandó példányok száma iránt magamat kellő időben tájékozhasam. Könyvem kifogástalan kiállításáról Ajtai K. Albert ur nyomdájának jóhírve kezessek. Kolozsvárt, 1895 augusztus 25 én E. Kovács Gyula a Petőfi-Társaság és az Erdélyi Irodalmi társaság tagja.

DEBRECZENI ÉLET.

Máj és szerelem.

— A legjobb fölfedezés. —

Nyáron, ugorkaérés idején, az ujságokban fölötté különös hírek szoktak megjelenni.

A minap is olvastam egy ilyen kissé különös újdonságot, a mely egy angol tudósna a fölfedezéséről szolt. A kitűnő férfiú kihirdette, hogy a szív mindez ideig jogtalanul volt a legjobban becsült testrészt. Mert a szerelem nem a szívben támad, hanem a májban.

Igen a májban a prózainak tartott májban, a mely most, e fölfedezés után, kétségkívül közbecsülésnek fog örvendeni.

Egy tömeg szólásformának meg kel való toznia ezek után.

Tegyük föl, hogy egy vidám ifju gentleman bálba indult.

— Megyek szívet hódítani.

Igy mondta vón azelőtt.

— Megyek máját hódítani! — fogja mondani ezentul.

Megérkezik a fényesen kivilágított bálterembe s im Amor, a pajkos, a pajzán menten célba veszi az ifju szeladont és közismertü nyilával átlövi a fiatal — máját.

Az ifju meglát egy leányt s egyetlen pillantás elég neki, hogy ő szerelemre gyulva iránta, odakapjon kezével a kebléhez. Csak akkor jut eszébe, hogy nem jó helyre tette a kezét, mert nem a szívéhez kellett volna kapni, hanem a legujabb tudományos fölfedezés értelmében, a májához.

— A májam, májam, — sóhajt az ifju, megfogja-e érteni ez a leány epedésemet, szerelmemet?

Aztán odafordul egy rendezőhöz. Megkéri:

— Ugyan mutasson be annak a hölgynek.

— Szívesen! — felel az.

— Mondja helyesen úgy, hogy májasan!

— Hát legyen májasan!

Megtörténik a bemutatás, utána jön a vallomás, azután — ha jól megy a sor, a kéz-fogó, végre az esküvő. De ha az az ifju meghallgatásra nem talál;

Tóth Kálmánnal busan szavalhat:

„Minek is van a máj s a májban szerelem?”

És ennek megfelelően a máj szóval kell majd helyettesíteni mindenütt a szívet.

„A holt szív”. Micsoda kitűnő regény-czim volt az eddig. De az se fog rosszul hangzani, hogy: „A holt máj.”

Mindenesetre meg lesz az értelme ezen-tul, hogy a szerelem hónapját miért hívják — májusnak.

Mohody.

Vidék.

— Református egyházkerületi gyűlések.

A bihari egyházmegye ma Szabó Károly esperes és Ritók Zsigmond főgondnok elnöklésével igen számos egyházi képviselő jelenlétében ülést tartott. Az esperességi jelentés szerint az egyházmegye 42 községében általános volt a béke és fejlődés, emelkedőben a vallásos erkölcsi élet. A református egyház kötelékéből kilépett 518 lélek, kik nazarénusokká lettek. A lefolyt évben azonban csökkent a kitérés, legtöbb nazarénus Pusztajlakon és Szalárdon van. Tanügyi tekintetben szintén haladást konstatál a jelentés. A nagymérvű iskolamulasztások megszüntetésére megtették a szükséges intézkedéseket. Tanköteles volt 6153, kik közül iskolába járt 5930 gyermek. Lélekszám összesen 49769 szaporodás 1000 lélek. Az egyház vagyona gyarapodott. 32 egyházban van takarékmagtár. Váncsodon és Kismarján a lelkeszsere folytán beállott az óhajtott béke. A nagyváradi ev. ref. felsőbb leányiskola ügyében az egyházmegye elhatározta, hogy jövő tavasszal hozzáfog egyelőre az internátus építéséhez és a költségek fedezéséhez a gyűjtést folytatja. Délben banketre gyűltek egybe az egyházmegye tagjai.

— Zelenka püspök lemondása. Nyiregyháza áráról írja levelezőnk, hogy Zelenka Pál evangélikus püspök lemondása következtében a nyiregyháza ágostai evangélikus egyház, amelynek a püspökválasztásnál két szavazata van, szeptember elsején tartja püspökválasztó közgyűlését; a főgimnázium, amelynek szintén van egy szavazata, valamivel később adja le szavazatát az új tiszakerületi püspökre.

— Miskolcz város közgyűlése. Miskolcz város képviselőtestülete ma délután Soltész Nagy Kálmán polgármester, kir. tanácsos elnöklése alatt rendkívüli közgyűlést tartott, a melynek legfontosabb tárgyaként a polgármesternek az ezredéves emlékünnep emlékére teendő közéjü adomány iránt való előterjesztése szerepelt. A tanács, tekintettel arra a körülményre, hogy a helybeli református főgimnáziumnál tervezett új építkezés 130.000 forintba kerülne, a kormány pedig csak 80.000 forintot ajánlott meg a nevezett célra — azt a javaslatot tette, hogy szavazzon meg a város az ujonan felépítendő főgimnázium részére a millenáris ünnepet megörökítendő, huszezer forintot. Arra nézve, miképpen örökítse meg Miskolcz városa a nagy nemzeti ünnepet, elhatározták, hogy az ügyet nem a pénzügyi, hanem egy vegyes, ad hoc bizottságnak adják ki tüzetes megvitatás és javaslatlétel végett. Az illető bizottságba a polgármester van hivatva megbízás folytán a társadalom különféle osztályából és felekezeteiből a jagokat meghívni.

— A szabadkai negyedik huszárezred, melyet Miskolcra helyeztek át, tegnap vonult be új állomáshelyére. Katonai szokás szerint Harsány helyiségig két huszárszázad vonult ki az új ezred elébe. Zaleszky tábornok — mint nekünk írják — a tisztikarral a város végén várta az érkező ezredet, mely daczára annak, hogy Szabadkától idáig folyton lóháton jött, mégis a legjobb kondícióban érkezett meg és itt szemlét tartott felette. Azután báró Lederer ezredes vezetése alatt vigyenező mellett vonultak be az új katonák a városba.

Egyház és iskola.

** A tanítóképeségi vizsgálatok. [A szóbeli tanítóképeségi vizsgálatok még mindig erősen folynak a kollegiumban. Hogy mennyire lelkiismeretesen működik a vizsgáló bizottság, fényes jele az, hogy két nap alatt 16-an vizgázhattak le a mai napra — amikorra már az eredmény kihirdetését vártak, — még mindig tizenkét vizgázó maradt. A tanítójelöltek — mint értesülünk — valamennyien jó eredménnyel vizgáznak. Az eredmény kihirdetése már csak holnapra várható.]

** A debreczeni állami főreáliskolában a javító érettségi vizsgálat szeptember 6-án lesz. — A felvétel és beírás az új iskolai évre szeptember 1. 2 és 3 napján történik. Később jelentkezőket az igazgatóság csak akkor vehet fel, ha késedelmüknek okát kellőleg tudják igazolni. Beíratási díj 5 frt 25 kr. Első félévi tandíj 12 frt. — Tandíjmentességért a folyamodványokat szeptember 10-ig kell az igazgatóságnál benyújtani. Debreczen, 1895. augusztus 30. A főreáliskola igazgatósága.

** Zongoratanfolyam. Emmert Antal zongoratanár magániskolájában (Batthyányi utca, 2163 sz. házban) a beírások szeptember hó 1-én kezdődnek meg.

Simonyi óbester fegyverei.

— Széll Farkas felfedezése. —

A napoleoni csaták hőse Simonyi óbester több, mint egy félszázad óta pihen a vadászati sirboltban.

A „legvitézebb huszár” hamvait kegyelettel őrzik azok, kiknek drága olta a kápolnaszerű kriptá, hol Vitézvári Simonyi József báró álmodozik diadalmas, csatái után, örök békéről.

Széll Farkas a debreczeni kir. ítélő tábla tanácselnöke, a „Csokonai kör” elnöke és a Magyar Tudós Akadémia levelező tagja a napokban meglátogatta a vadászati kastélyt, mely alkalommal kérdezősködött, hogy a „legvitézebb huszár” után, ki a nagy napoleon trónjába ülve kiverte makra pipájából a dohányt, ki száz és száz csatában nézett szemébe a töröknek, francziának, nem maradt e valami ereklye.

Mire a család örököse Pretzner Karolin egy rendkívül művelt és nemeslelkű nő, egy fényes kardra és két pisztolyra mutatott.

Hiteles okmányokkal bizonyította hogy ez a kard és pisztolyok csatázott Simonyi óbester Wagramnál, Lipcsénél, Gieshübelnél és az égő Thyahidon.

A kard markolata különös, dupla szerkezetű és ráfordítható a belső kosár a kézi fejre. A pisztolyok régi mivű kovás szerkezetűek.

Van ezen kívül egy kimutatás, mely tanúsítja, hogy a megboldogult óbesternek százötvennél több érdemeje volt.

Egy kitűnően dolgozott arcképen van megörökítve Vitézvári Simonyi József báró bal arcán egy óriás mély sebhely forradásával. Egy fiókban elzárva őrzik Pretzner Karolin asszon feltett gonddal ama per okmányait, amelyek 1828-ban lejárta legvitézebb huszár ellen; ennek a pernek okmányai fényesen igazolják, hogy az óbester katonáival nem követett el semmi olyan kegyetlenséget, minőket róla feljegyeztek; de ezeket az iratokat politikai okokból nem hozták nyilvánosságra a tulajdonosok és Széll Farkas tanácsára megőrzés végett lepecsételve oly kikötés-

sel szándékoznak átadni a Nemzeti Múzeumnak, hogy azt csak harmincz év múlva hozzák nyilvánosságra.

Széll Farkas érdekes felfedezéseiről jelentést tesz az Országos Kiállítás elnökségének is; mert a legvitézebb magyar huszár, Simonyi óbesternek történeti nevezetességű fegyverei és arcképe nem hiányozhatnak az országos kiállításról.

NAPI HIREK.

Debreczen, augusztus 30.

Időjárás.

A központi meteorológiai intézetnek Debreczenbe bídott tájirati jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Augusztus 31. —

Derült. — Száraz. — Meleg. — Hosszabb ideig állandó.

— Jegyzék napló. Lapunk mai számához mellékelten veszik lapunk olvasói a „Debreczeni Hírlap” jegyzéknaplójának első példányát, mely szeptember hóra érvényes. Ezentul minden hó végén mellékelni a kiadóhivatal minden előfizetőnek a részére a következő havi jegyzéknaplót, amelyet ügyeinek nyilván és rendbentartása mindenki hasznosan értekesíthet.

— Istenítiszteletek. Holnapután, vasárnap a helybeli templomokban az istenítiszteleteket a következő sorrendben tartják meg. Az ev. református templomokban: a nagytemplomban Könyves Tóth Kálmán, a kistemplomban Dicsőfi József, az ispotály templomban Nagy Gyula segéd lelkész és a Kossuth utcai templomban Ferenczy Imre segéd lelkész tart istenítiszteletet. — Valamennyi református templomban vasárnap szolgáltatók az aratási urvaesorát is. A római k. templomban reggel hét órakor Molnár Kálmán misézik, a kilencz órai misét Dr. Wolafka Nándor szolgáltatója utána a szentbeszédet Molnár Kálmán tartja. Féltenekettőkor Kovács Márk segédlelkész mond misét. Délután három órakor a litániát szintén Molnár Kálmán segédlelkész tartja, míg a rózsafüzér társulat ajatosságánál Dr. Wolafka Nándor püspök lesz jelen. Az ágostai hitvallásu evangélikus templomban délelőtt tíz órakor Mohr Béla segédlelkész tart istenítiszteletet.

— Hajdúvármegye virilisei. A debreczeni bősörményi és szoboszlói királyi adóhivatalok a napokban terjesztették be a vármegyéhez a vármegyei virilisek 1896-ik évi névjegyzékének összeállításához a szükséges adókimutatásokat. E kimutatások most a vármegyháza kiadóhivatalában nyolcz napi szemlére lesznek kitéve, hogy az illetékesek megtekinthessék és esetleges kifogásaikat bejelenthessék. A nyolcz nap eltelte után Weiszpármay Zoltán megyei tb. főjegyző összeállítja a névjegyzéket s a szeptember 20-áig összehívandó vármegyei igazoló választmány a névjegyzék ellen emelt kifogások jogosult volta felett fog határozni. Az innen eredő felbuzgásokat a bíráló választmány fogja legközelebbi ülésében orvosolni.

— Villamosvilágítási szerződések. A helyügyminiszter previzizozta a villamvilágítási szerződésekben kitüntetendő felvételeket, amelyek berendezés szakszakszerűségére vonatkoznak. A feltételeket megküldötte Debreczen város közönségének is, mint a melynél a közvilágítás javításának kérdése állandóan napirenden van.

— A debreczeni Kossuth szobor pénztárába ujjabban a következő adományok folytattak be: Kiss István ur 332 sz. gy. ivén. A debreczeni vasuti állomás személyzete: 6 frt. Nagy Albert ur (Nádudvar) 1856 sz. gy. ivén. Lakatos István 1 frt, Kuhn László 50 kr, Szabó Sándor 60 kr. Összesen 2 frt 10 kr. Komlóssy Artur ügyvéd ur, 682. sz. ok-

mányán: a Nőtlen urak és műkedvelő urnők által a múlt hó 4-én a Margit-fürdő disztermében rendezett műkedvelő előadásán a köv. felülfizetések folytak be, a debreczeni Kossuth-szobor javára, Komlóssy Artur ügyvéd 3 frt. Halász Izidor és családja 3 frt. Berger Andor ügyvéd 1 frt. Dr. Weisz Bernát ügyvéd 1 frt. N. N. 1 frt. N. N. 40 kr. N. N. 50 kr. Összesen 9 frt 90 kr.

— Jubiláló postafelügyelő. Szűk körben, meghatóan ünnepelték meg ma a debreczeni postahivatal tisztviselői és alkalmazottjai a hivatal főnökének, Csáth Zsigmond posta és távirtda felügyelőnek huszonöt éves szolgálati jubileumát. Az összes tisztviselők és alkalmazottak Budaházy Albert főtiszt vezetése alatt tisztelegtek a postafelügyelőnél, a kihez a küldöttség vezetője intézett lelkesült beszédet, méltatván azokat az érdemeiket, amelyek a jubiláns szolgálati ideje alatt szerzett s a melyekért osztatlan tisztelet környezi nemcsak hivatalnok társai, hanem a nagy közönség részéről is. Beszédét azzal az óhajattal végezte, hogy a jubiláns terhes szolgálatát a közönség érdekében és tisztársai örmére még sokáig teljesíthesse. Csáth Zsigmond meghatottan mondott köszönetet a szíves megemlékezésért. A jubiláns férfinak mi is melegen gratulálunk.

— Három helyre megválasztott tanár. Nem érdektelen dolog az, a melyről olvasóinknak most számot adunk. A mai konkurens világban a legcsekélyebb állásokra is százával akadnak a pályázók s valóságos harcot vívnak egy-egy kis protekció elnyeréséért s a boldog halandó, a kire a szerencse rámosolyog s megválasztják, nem adhat eléggé hálát Fortuna istenasszonyának, a miért kegykedett őt egy pillantásra méltatni. És most, ebben a különös világban megesik egy tanárral, hogy egy és ugyanazon időben három helyre választják meg, illetőleg nevezik ki tanárnak. Megemlékeztünk arról, hogy Kiss Áron püspök az ev. református főiskolában megüresedett magyar-latin nyelvi segédtanári állásra Sallay Mihály rozsnói segédtanárt nevezte ki. Most Sallay Mihály tanár arról értesítette Dóczy Imre igazgatót, hogy miután a kecskeméti gymnáziumhoz rendes tanárnak választották meg, nagy sajnálatára nem foglalhatja el itteni állását. Eddig még csak megjárja a dolog, azonban az érdekesebb része most következik, a mikor Sallay Mihály a kecskeméti gymnázium igazgatójának is hasonló tartalmu levelet fog irni, mert minden valószínűség szerint Sallay Mihály a miniszter kinevezését fogja elfogadni, a ki őt a hódmezővásárhelyi állami gymnázium rendes tanárává nevezte ki. Ilyen körülmények között ma délután a kollegium főgymnáziumának tanári kara ülést tart, a melyen a segédtanári állás betöltéséről fognak intézkedni. Mint értesülünk, ez állást a kollegium egy volt jeles növendékével, a kinek tanári oklevele is kitűnő, Barcza Józseffel fogják betölteni.

— Nyilatkozat. Zolthay Lajos úr, a „Debreczeni Ellenőr” belmunkatársa Gallovich Jenő úrhoz, a „Debreczen” segédszerkesztőjéhez a következő sorokat intézte: Te-kintetes Gallovich Jenő úrnak Helyben. Kijelentem, hogy a f. hó 29-én d. u. ellem intézett utcaizai támadás-ban Ön nem vett részt. Zolthay Lajos úrnak ezen nyilatkozata folytán kézséggel kijelentjük, hogy a lapunk 201 számában megjelent „Terrorizáló ujság-írók” című cikkünkbe a legnagyobb sajnálatunkra egy nagy tévedés csúszott be, a mennyiben Gallovich Jenő úr a „Deb-

reczen" segédszerkesztője az utczai inzultusban nem vett részt. Ezen helytelen információ alapult tévedésünk fölött a legmélyebb, föltétlen sajnálkozásunkat fejezzük ki s egyben kijelentjük, hogy a cikünkben foglalt sértő kifejezések a legtávolabbról sem érinthetik Gallovich Jenő hirlapíró urat.

— **Őszi lószemle.** A debreczeni 15-ik számú huszárezred parancsnoksága szeptember 10-én reggel 9 órakor a Gilányi-laktanyában őszi lószemlét tart, amelyen a város részéről Simonffy Gyula főszállásbiztos és egy állatorvos lesznek jelen.

— **Vakmerő tolvaj.** Ivaskó Gyula ösmeretes uri ember már a rendőrség előtt. — Csak alig egy pár napja, hogy lopás miatt a rendőrség elé került. A rendőrség áttette akkor ügyét a kir. ügyészséghez, hol azonban a károsult vissza vonta panaszát, miután a lopott holmik árát Ivaskó megtérítette neki. De ma a nagyreményekre jogosító ifju újra a rendőrség elé került. Ujra lopott és pedig egy helyről, napról-napra rendszeresen. Nagy Elek gimnáziumi tanár nagyujtcai lakásán követte el a tolvajlást. Nagy Elek tanár ugyanis egészségének helyreállítása miatt Karlsbadba utazott, lakását bezárta. Mig több hetet ott töltött a fürdőn, addig Ivaskó Gyula, ki ugyanazon házban lakott, alkulescsal kinyitotta a bezárt előszoba ajtót s behatolt a szobába, ott azután szintén alkulescsal kinyitotta a könyvtár szekrényét s több értékes könyvet kicsent belőle. Ezt a manipulációt pedig napról-napra folytatta egész zavartalanul. Körülbelül 150 frt ára diszkötéses remek művet hordott ilyenformán el, melyeket részint antikvariusnál, részint egyik helybeli könyvkereskedőnél, kik a tisztességesen öltözött fiatalembertől gyanutlanul vették meg a könyveket, potom áron adta el. — Tompa összes munkáit diszkötésben 2 frtéért vesztegetve. Hanem a dolog kiderült s a fiut elfogták. A rendőrség kihallgatása után Ivaskó Gyula ügyét átteszik a kir. ügyészséghez.

— **Czigány deputáció.** A hatalmas ezüst ptykés dolmányú Kolompár vajda vezette a három tagu deputációt ma délelőtt Boezkó Sámuel rendőrfőkapitány elé; a hol arra kérték a főkapitányt, hogy engedje meg nekik a város határában való letelepedést, hogy ott üstföldözással tarthassák fenn magukat. A főkapitány erre nem adott nekik engedélyt, hanem megengedte, hogy esetleg az ősi országos vásár alkalmával itt ilyenfajta munkát végezhesse. Fáraó népe látható szomorúsággal távozott el a főkapitánytól, de hát nem egyszer érte már a rendőrséget az ilyen fajta néppel csalódás s így az engedély megtagadását csak helyeselni tudjuk.

— **Visszalépett pályázó.** Vértessy Mór ev. ref. lelkész a debreczeni lelkészi állásra beadott pályázati kérvényét visszavonta, miután jelen viszonyok között az állásra nem reflektál.

— **Építetű bizottsági ülés.** A helybeli evang. református egyház iskolaépítetű bizottsága — mint értesülünk — hétfőn délután három órakor az egyház épületének tanács-termében, Kiss Áron püspök és Vértessy István főjegyző elnöklése alatt ülést tart, amelyen számos újabb utczai iskola építkezési ügyét fogják tárgyalni és elintézni.

— **Kedélyes gazember.** Jablinszky János, mint a neve is mutatja Szvatopluk nemzetségének tiszteletre méltó tagja. Tegnap úgy fogta el a rendőrség, mikor épen a népkert árkában kártyázott egyik társával. Mikor a rendőr fölön csipte, csak azt sajnálta, hogy a piros banda volt a kezében épen. Hanem a kasszát, 14 krajczárt lefoglalta a 24-ik számú rendőr.

— **A lakodalom vége.** Bajna Péter hadházi gazdálkodó házában csütörtökön lakoda-

lom volt. A legidősebb fiu, a Pali gyerek házasodott meg, a ki nemrég került haza a katonaságtól. Volt tánc is, melyhez egy szál cigány húzta a nótákat. Egész éjjel muzsikált hűsögesen, de mikor reggel fizetésre került a dolog, a szegény cigányt kidobták, a nélkül, hogy egy krajczárt fizettek volna neki. Ez ekkor bosszút forralt az öreg ellen. A midőn egy napon Bajna kilépett a házából, egy fűtykössel úgy elverte, hogy az öreg több napig nyomja az ágyat. A cigány ellen vizsgálat folyik.

— **Jó neki ott is.** Tóth István napszámot ott találták a rendőrök tegnap holt részegen a Miklós utczán, az országuton feküdve. Mikor felakarták költeni csendes rezignációval felelte vissza „Jó nekem itt is”. Bekísérték Mikor lefeküdt megint csak azt mondta „Jó nekem itt is”.

— **Csavargók párbaja.** Szabó Audrás a debreczeni csavargó világ ismert alakja, már régebbi idő óta bosszút forralt Kovács József pályatársa ellen, aki nem régebben elütötte kezéről a szeretőjét. — Esküszöm a mindenhatóra, — fakadt ki néhány nap előtt többek előtt, kitöltöm bosszumat Kovácsra, csak alkalom legyen rá. Tegnap a mint Kovács a külső-csapó kertben hazafelé tartott, Szabó egy árokba előugorva Kovácsot egy nála levő bottal alaposan elverte. Az ügy a rendőrség elé került.

Dr. Takács Zoltán elfogatása.

Dr. Takács Zoltán fővárosi ügyvédet, aki a véderővita idején rendezett tüntetésekben tevékeny részt vett s a kivel a Szelessaffér alkalmából is sokat foglalkoztak a lapok a fővárosi rendőrség tegnapelőtt letartóztatta a Berecz-féle sikasztásban való részesség gyanuja miatt.

A székvárosi főkapitányság sajtóirodája az esetről a következő jelentést tette közzé.

A leszámítoló és pénzváltóbank kárára 1893. május 1-én Berecz Antal által sikasztás tárgyában.

Miután annak idején az elsikkasztott összegből 20.000 forint nem került meg, hosszabb rendőri nyomozás folytattatott. Ennek nyomán, de különösen a szabadlábban levő Berecz Ede és a szegedi kerületi börtönben lévő Berecz Antal vallomása nyomán gyanu merült fel, hogy Takács Zoltán dr. ügyvéd részes volt és alopott 20.000 frtnyi összeghez hozzá jutott.

Takács Zoltán dr. tagadja, de az ellene felmerült gyanu folytán letartóztattatott.

Tegnap délután 1 órakor pedig a következő kommunikét bocsátotta ki a rendőrség.

Takács Zoltán dr. a mai nap folyamán történt kihallgatásakor a beszerzett bizonyítékok sulya alatt beismerő vallomást tett, mely lényegileg összhangzó Berecz Antal és fivére vallomásával, úgy mint a kinyomozott ténykörülmenyekkel. Takács Zoltán ma délután 1 órakor átkísértetett a kir. ügyészséghez.

A vizsgálat a legerélyesebben folyik.

Különfélék.

— **Feltartóztatott kivándorlók.** Egy lelketlen olasz ügynök, rábírt tizenöt rohatnyi családot, hogy vándoroljanak ki Galicziából Braziliába, ahol ingyen fognak mivélésre földet kapni. A szegény emberek eladták mindenüket, azután elindultak az új haza felé. Tegnap este érkeztek a személyvonattal Fiuméba és azonnal tovább akartak utazni Génua felé. A rendőrség azonban feltartóztatta őket, mert nem volt utlevelük s egyuttal táviratozott Lembergbe, hogy mit tegyen a jövevényekkel. A szegény emberek, körül-

belül százan, férfiak, asszonyok, gyermekek az éjjelt a szabadban töltötték. A vasuti állomás előtt telepedtek meg, do onnan a rendőrség elkergette őket. Azután a Corsia Deákon huzódtak meg. A kivándorlók csoportja szánalmas képet nyújtott. Többen megbetegedtek az uton, egy öreg asszony haldokolva maradt vissza Fiuméba. A rendőrség végre ma elengedte őket Szent-Pétervár felé utazni, de értesítette jövetelükről a határállomásokat.

— **Római telep Sopronymegyében.** Bella Lajos, soproni tanár, a jőnevű, fáradhatatlan arheologus a sopronymegyei Pinnye községben nagy kiterjedésű római telepre bukkant kutatásai közben. A helyre úgy lett figyelmessé, hogy még husvét táján római szarkofágot találtak a szőlőkben. Ennek nyomán most behatár vizsgálat alá vette a község határát s a nagy mennyiségben talált téglákról arra a meglepő felfedezésre jutott, hogy egész Pinnye római telep. melynek őskori kincsei még felfedezésre várnak. Idővel ásásokat akar végeztetni s nem lehetetlen, hogy a gazdag és értékes leletek kerülnek felszínre a föld méhéből.

— **Garázda zarándokok.** Mekkában a kolerajárványra való tekintettel elrendelt vesztegári intézkedések a zarándokok körében rendkívüli nagy izgalmat keltek. A visszartartott zarándokok nagy csoportokba verődtek össze, felgyújtották a veszteglő állomást, s bántalmazták az orvosokat és a segédszemélyzetet. A gyorsan előhívott katonaságnak másfélórás munkájába került, míg a zajongó zarándokokat elűzheite, a kik más épületeket is felakartak gyújtani. A katonaság és a zarándokok is több halottat és sebesültet vesztettek. Tekintettel a nagy forrongásra, újabb zavargásoktól tartanak és Djeddáh-ból két zászlóalj katonaságot rendeltek.

— **Becsületes tolvaj.** Pozsonyban a minap Weingruber Mária asszonynál hónapos szobát fogadott Wasserberger Dávid, ki azt mondta új háziasszonyának, hogy késő este szokott haza jönni, s azért hagyja a lakás kulcsot az ablakban. Az asszony úgy is tett. Wasserberger hazaérkezett, kinyitotta a lakást és Weingruber Mari szobájába ment, egy ezüst órát és egy téli kabátot ellopott s a legközelebbi vonattal Bécsbe utazott. Onnét következő levelet irt a volt háziasszonyának:

Tisztelt asszonyom! Ne vegye kérem rossz neven, hogy oly bátor voltam ezüst óráját és a téli kabátot magammal vinni. Nem tudtam munkát kapni s így a két kikölesőzött darabot Bécsben, a hol most tartózkodom, zálogházba adtam Mihelyt pénzre tudok szert tenni, kiváltom azokat s köszönettel vissza fogom küldeni. Kiváló tisztelettel Wasserberger Dávid. A becsületes tolvajt nyomozzák.

Legujabb.

Az új osztrák kormány.

Tudósítónk abban a helyzetben van, hogy közölheti a jövendő osztrák miniszteriumnak itt következő teljes névsorát.

Badeni gróf, elnökség és belügy.

Gaispach gróf, igazságügy.

Gautsch br. dr., közoktatásügy.

Exner udvari tanácsos, a liberális párt tagja, kereskedelemügy.

Bilinszky lovag, az osztrák államvasutak eddigi elnöke, vagy Böhm Bawerk, a pénzügyminisztérium mostani vezetője, pénzügy.

Zedtwitz Miksa gróf, földmivélségügy.

Javorszki, a mostani lengyel miniszter és

Walsergheimb gróf, honvédelmi miniszter mégmarad tárczája élén,

Valószínűleg új miniszteri tárczát is kreálnak: a cseh miniszterséget, melynek jelöltje Lobkovitz herceg, a mostani cseh tartományi marsal. Kübek báró és Kuhn gróf eddigi helytartó lemondanak állásukról. Badeni gróf, az új miniszterelnök határozottan reflektál a németek közreműködésére.

Mindentéle.

× **Amerikaiak Európában.** Minden évben, mikor beáll a tavasz az észak-amerikai Egyesült Államok polgárai ezrével kelnek utra az ó-világ felé. Rendesen New-York a kiindulás pontja, a hol tömegesen szállnak azokra a hajókra, a melyek Európába jönnek. Az idén is az utóbbi 2-3 hónap alatt vagy harminczeren keltek át az Atlanti óceánnak innenső partjára. Svájc, Németország és Olaszország gyakorolnak különösen nagy vonzóerőt az amerikaiakra nézve, a kik többnyire Luczert, Belleggiót és Schwalbachot keresik föl. De tetemes rész jut Karlsbadnak is az amerikai vendégekből. Sőt Franciaországnak egyes szebb vidékeit is meglátogatják. Így e nyáron is rendeztek New-Yorknak katolikus hívői kirándulást a forrásának csodás gyógyerejéről híressé vált Lourdes-ba. — Nemzetgazdasági szempontból azonban ez a vendéglátás nem megvetendő dolog, mert a vén Európát évenként felkereső amerikai vendégek sok pénzt hoznak magukkal és ennek javarészét Európában hagyják.

Borus kedél em éjjelében
Édes remény sugára termett,
Szerelmem elhamvadt világát
Feléleszté egy szende gyermek

Mi szüzi bájít sugárza arca!
Minő búbjút piczinyke szája!
Mig egyszer — örjítő gyönyör! —
Egy percze eltánék mamája.

Megcsókolám a bájos angyalt,
Lázás gyönyörtől ége szívem,
S a csók után a szende gyermek
Csak azt kérdé: „Uram, mi czimen...?”

A legkiálthatatlanabb bolondok azok, akik egyuttal szellemesek.

L. Rochefoucauld.

A gondolkodás és nem a külső modor az, mi az embert valójában teszi. A gondolkodás a sugó, a modor csak a szereplő.

Hippel.

A boldogság miért oly pillanatnyi,
Ha már varázsa oly bűvös, csodás?
Mert elveszi javát az édességnek,
A másik perc, — a renyhe megszokás.

Jövedőnknek alapja nem egyéb, mint nemzetiségünk biztosítása, nemesb kifejtése.
Gróf Széchenyi I.

A páva nem szeret úgy tündöklenni kiterjesztett tollaival, mint a szerelmes nő a maga örömeivel.

Jókai.

Divat.

Divatlevél.

Berlin, augusztus hóban.

Bevásárlási utam alkalmával meglátogattam a többek között Manheimer és Herma n Gerzon, Berlin legelsőbbrendű divat áruházait s az óriási mennyiségű árucikk megtekintése után tájékozást nyertem arra nézve, hogy a női felöltőknél a divat az idén is az ujjak változatos formáiban összpontosul s határozottan állíthatjuk, hogy legkedveltebbnek remélhetők a sonka szabásu ujak, oly bőven szabva, hogy elférne bennök egy jó szabásu, valódi debreczeni sonka, tetszetősnek lesznek a több 3-4 darabból szabottak, összeállítva, letűzve úgy, hogy a részek jobban feltűnjenek, a jobb daraboknál az ujjak végén nagyobb részint elálló hajtókával.

Fiatal hölgyek részére kimondott viselet csak is a kabát, mely a tavalytól annyiban tér el, hogy 65 cm.-nél egy sem hosszabb, s elöl a hajtókák egészen elmaradtak; nagyobb részint két sor gombbal s részben hatul testhez állók s részben egyenes angol szabásuak. A kabátok nagyobb részint finom drapp, sötétkék és fekete posztóból vagy angol chawottból készülnek.

Az idén a legcsinosabban ruházóknál és legzelelszerűbb viseletnek bizonyult a kabát, de mindamellett nagy szerepet fognak játszani a tavalyi capek helyett, a körszabásu gallérok. Az őszi gallérok, jóval hosszabbak

a tavalyinál s vastag finom posztókból, valamint Himalaja kelmékből vannak, és a legtöbbnyire különféle arnyalatu drapp színben, több részekből szabva a varásoknál rátűzött posztó esikokból, föl s lehajtó Stuart gallérral.

A téli gallérok 70, 80, 90, 100 cm. hosszúságban készülnek a finomabb „Genre“-nek úgy, mint mindig, a legkedvesebb a plüsch és egy finom crepon kelme; — általánosan felkarolt viselet lesz egy újfajta kelméből készült gallér, melynek kelméje a carakül nagy-szerű utánzatából készül.

A legdistinguáltabb viseletek közé sorozható lesz a szörme gallér, melyek carakül, Tibet, Astrakán és legfinomabb persiánérből is készülnek, ezek vastag, meleg plüsch-el vagy szörmével vannak bélelve, rendkívül bő szabásuak s szinte le- és fölhajtható Stuart gallérral.

De ki tudná leírni azt a sok, változatos, szebbnél-szebb divatos újdonságokat, melyeket láttam és hogy a n. é. hölgyközönségnek, azoknak beszerzését megkönnyítsem, óriási mennyiségűt vásároltam úgy, hogy rendkívül nagy választékban lesz majd kapható s képes lesznek a legszerényebb s legmagasabb igényeknek jutányosan megfelelni.

Ez alkalommal, ezen újdonságok megtekintésére — nem vásárlás esetén is — van szerencsém a n. é. hölgyközönséget meghívni.

Rózsa Lajos.

Közgazdaság.

Budapesti gabonátörzsde.

— A „Debreczeni Hirlap“ távirata. —

Budapest, aug. 31.

A készáru üzletirányzata változatlan.

Őszi buza	6.38—6.40.
Tavaszi buza	6.85—6.87.
Őszi rozs	5.64—5.66.
Őszi zab	5.64—5.66.

Május juniusi tengeri határidőre . . . . . 4.57—4.59.

Sertés piac. Budapest-Kőbánya, 1895. aug. 30.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 klgron felüli sulyban) 36 — krtól 37 krig. Öreg közép (páronként 300 400 kgr. sulyban) — 34, — krtól 37, — krig. Fialat nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban) 50 — krtól 50½, — krig. Fialat közép (páronként 251 320 klgr. sulyban) 50 krtól 50½ krig. Fialat könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) — 50½, krtól 51 — krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgron felüli sulyban) — krtól — krig. Közép (páronként 220—280 klgr. sulyb.) — — krtól — — krig. Könnyű páronként 220 klgrig terjedő sulyban — krtól — krig. III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klgr. felüli sulyban) — 50 krtól 51½, krig. Közép (páronként 220—260 klgr. sulyban) — 50 — krtól 50½, krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) — 49½, krtól — 51 — krig.

Sertés létszám: 1895. évi aug. hó 28. napján volt készletben 28.952 darab, 1895. évi aug. hó 29. napján felhajtott — drb. 1895. aug. hó 29. napján elszállított 147 drb. 1895. aug. 30. napjára maradt készletben 28.806 drb. A hizott sertés üzletirányzata: Lanyha.

A magyar sertések a bécsi vásáron. Bécsből sürgönyzi nekünk egy magyar sertés-kereskedő a következő figyelemre méltó dolgot: Az e hónap 27-ikét itt megtartott sertésvásárra felhajtott magyar sertések közül 2270 megmaradt, a többi elkelelt 4-5 krajczárral olcsóbban, mint az ellőző hétee. A csütörtöki pótvásáron az ujjonnan értekezlettel együtt 4761 elsőrendű malacz volt a vásáron. Ezekből aig 250 kelt el, még pedig ismét 2-3 krral olcsóbban, mint kedden. Így maradt állományban 4511 sertés és a vásárt szabályrendelet értelmében ennek a 4511-nek jövő kedden, azaz szeptember 3-án, okvetetlenül elkel kelni, máskölnben leszurják. Ezt tudva a vevők mindenesetre tartózkodni fognak és ha az eddig bejelentett sertések mind beérkeznek, a jövő keddi vásár ismét rosszabb lesz. Egyuttal arra figyelmeztet az illető magyar

sertés-kereskedő, hogy Bécsből minden héten számtalan sürgönyt küldenek az ország minden részébe, melyekben már csütörtökön szokták a jövő vásárt jó kilátásba helyezni. Így esett meg azután, hogy ma 340—350 kilós sertéseket kénytelenek voltak a Productiv-társaságnak 35½ krajczárért a kocsiból mázsálva átadni.

CSARNOK.

Nász-ut.

Irta: Kazár Emil.

A templomban várják az ismerősök, a kíváncsiak az esküvő párt. A koldusok sorba ülnek a templom lépcsőjén s felkötik az utca figyelmét is. Mikor aztán a túll, mousselin, selyem, brokát, az uszályok, fátolok, fehér vállak, fodrászati fejek, nagy virágbokréták, meg a fekete frakkok megérkeznek a sorban robogó kocsikon, már egész bamsz csoport állja el utjokat a templomnál.

A homályos templomban a szentély körül gyülekeznek a kíváncsiak, nézik a násznép öltözetét; suttognak, halkán kérdezősködnek, kimeresztik nyakukat, ágaskodnak s mikor a pap elkezd a mormolást, egyszerre köhécseles, orrfúvás támad, hogy mindjárt hirtelen csend legyen. Mindenki hallgatja, vajjon a vőlegény és menyasszony bátran mondja-e ki az igent s tétován vagy meghatottan teszi-e a fogadalmat: holtomiglan.

Most már megesküdtek: férj és feleség. A kocsik sebes robogással viszik a násznépet a hotelbe, a finom asztalhoz. A szülők, az ifju pár az üdvözléseket fogadják, aztán Sándor és Vilma sietve átöltöznek, mert nem sokára el kell utazniok. Igenis, el kell utazniok, mert a menyegző nászutazás nélkül olyan közönséges. A vendégek elhelyezkednek az étteremben s a pinczerek széthordják az apró pohárkákat cognachoz, chartreusehez és likőrököz.

Még az esküvőről jövet, Vilma férje oldalán nagyon figyelmes lett valamire az utcán, éppen egy fogadó előtt.

— Milyen pompás uti ruha!

A fogadó előtt éppen egy nő szállt ki a bérkocsiból, sürke selyem, galléros uti ruhában, nyakba akasztott arany óralánczczal.

— Ugy e édes Sándor, lesz még annyi időnk az elutazásig, hogy az én uti köpenyemet kicserélhetjük másikkal, egy ilyennel?

A mint megérkeznek a hotelbe, Vilma rögtön visszaküldi az uti köpenyt Márta néni-vel, a ki megmagyarázza, hogy milyennel kell kicserélni.

A lunch pompás. Csak az új pár érzi, hogy ennek a napnak izgalma és igézete van, mely ráborul a lakomára is és halk zsongással teszi a legharsányabb felköszöntőt. Vilma atyja folytonosan előrántja az óráját s már a harmadik pinczérével hasonlítja össze, hogy jól jár-e. Nehogy lekészen a fiatal pár a vonatról.

De most már csakugyan itt az idő. Az új pár távozik. A szülők sirnak. Vilmának is vörössé válik a szeme.

Ah végre annyi készülődés után, a ke-lengyen-rendezés sivar hetei után ott ülnek a robogó vonaton, egymás mellett. Mily jól esik a mai nap után megpihenni, egyedül lenni. A férj először szoritja meg felesége kezét, hosszan, melegen s révedezve, lágyan mondja:

— Legelőször is teljesen idegen helyre megyünk, a hová talán többször sohasem jutunk el. Mennyivel szebb volna, ha boldogságunk első napjait olyan helyen élnénk végig, melyet azután is sokszor meglátogathatnánk s megkoszoruzhatnánk.

Az ifju asszony feje férje vállán pihen. — Velence a nász-utazóké. Szinte úgy tetszik, hogy kiegészítője a menyegzőnek. Akárhányszor fölkereshetjük még. Aztán Sándor, mért nem mondta maga, hogy ne Velencebe menjünk, hanem máshová.

— Igazán akartam volna beszélni erről és sok száz más dologról, de maga édes Vilma, olyan nagyon el volt foglalva az utolsó napokban, sőt az utolsó hetekben mindig, de talán hónapokig is.

Az államilag engedélyezett

Magyar osztálysorsjáték

I. osztályu nyeremények.

Huzás 1895. október 16—19-ig.

nyeremény	korona	korona
1	80000	= 80000
1	60000	= 60000
1	40000	= 40000
1	30000	= 30000
1	20000	= 20000
1	15000	= 15000
1	10000	= 10000
2	8000	= 16000
8	4000	= 32000
10	2000	= 20000
13	1000	= 13000
100	400	= 40000
860	200	= 172000
9000	80	= 720000
10000	nyeremény	összesen 12680 0

az 1896. ezredéves kiállítás alkalmából.

Kibocsátás 100000 sorsjegy

31,499 nyereménnyel és egy jutalomdíjjal.

A nyeremények minden levonás nélkül fizettetnek ki. A huzások államfelügyelet és a kir. közjegyző ellenőrzése mellett történnek.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

1.000,000

korona.

Az I. osztály huzása után vásárolt sorsjegyekért az I. osztály díja után fizetendő.

II. osztályu nyeremények.

Huzás 1895. december 6—14-ig.

1 jutalom	korona	korona
1	600000	= 600000
1	400000	= 400000
1	200000	= 200000
1	100000	= 100000
1	50000	= 50000
2	20000	= 40000
2	15000	= 30000
4	10000	= 40000
10	8000	= 80000
27	6000	= 162000
100	2000	= 200000
200	1000	= 200000
1150	200	= 230000
20000	100	= 2000000
21499	nyerem. és jutalom	4332000

E 49 nyeremény közül az utóljára kihuzott kapja a 600000 korona díjat.

AZ I. OSZTÁLYU SORSJEGYEK ÁRAI:

1/1	1/10	1/20	sorsjegy
40.—	4.—	2.—	korona.

A TELJES (mindkét osztályra érvényes) SORSJEGYEK ÁRAI:

1/1	1/10	1/20	teljes sorsjegy
80.—	8.—	4.—	korona.

Valamennyi sorsjegyek a falragaszok által megjelölt eladási helyeken kaphatók.

Budapest, 1895. augusztus hóban.

Andrássy-ut 5. szám.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatóság.

Sorsjegyek eladásra való átvétele iránti megkeresések hozzánk intézendők.

Első államilag engedélyezett

MAGYAR OSZTÁLYSORSJÁTÉK

az Ezredéves kiállítás alkalmából Budapesten, 100,009 sorsjegy,

31499 két osztályba beosztott pénznyereményekkel és egy jutalommal.

5 millió 600,000 korona összértékben

minden levonás nélkül készpénzben fizetendő. — Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

EGY MILLIÓ KORONA.

Első huzás 1895. október 16—19-ig BUDAPESTEN.

Eszerint ajánlom és utánvét mellett küldök szét

eredeti sorsjegyek az I-ső osztály részére $\frac{1}{1}$ 40.— $\frac{1}{2}$ 20.— $\frac{1}{5}$ 8.— $\frac{1}{10}$ 4.— $\frac{1}{20}$ 2.— korona.

eredeti teljes sorsjegyek, melyek mind a két huzásban érvényesek $\frac{1}{1}$ 80.— $\frac{1}{2}$ 40.— $\frac{1}{5}$ 16.— $\frac{1}{10}$ 8.— $\frac{1}{20}$ 4.— korona.

Teljes sorsjegyek, a melyek az első osztályban nyereménnyel kihuzatnak egyszersmind a nyereménnyel az előlegesen a második osztályra vonatkozó betét fizettetik vissza. — Megrendelések postautalvány útján lehetőleg a cím igen pontos megjelölésével kéretnek.

HEINTZE KÁROLY fő-elárusító, Budapest, szervita-tér 3.

Check-Conto : Magyar postatakarékpénztár 3960. — Sürgöny-cím : LOTTOHEINTZE Budapest. — Vidéki megrendelők porto fejében 10 fillért, ajánlott levelekért 30 fillért, továbbá minden egyes nyereményjegyzékért 20 fillért sziveskedjenek külön mellékelni.

Lottógyűjtődék, viszontelárusítók és ügynökök mindenhol felállíttatnak.

Virágos Kert

a Debreczeni Hirlap kis olvasóinak.

Debreczen

1895. augusztus 31.

LEÁNYOMNÁL.

Az erdőből haza ballagva,
Lefelé visz az utam,
Kipihenem a fáradságom,
Ott a völgyi faluban.

Barátságos hajlék vár ottan,
Már látom is messziről,
Magasra száll a kémény füstje,
Előre is üdvözl.

A tűzhelynél fiatal asszony
Sűrűg forog untalan.
— Hol járok ily soká! — sohajtja,
Hiszen már rég este van.

Az én lányom az az ifju nő,
Ő vár engem ott haza,
Már régen kész a vacsorája,
Terítve az asztala.

Igaza van. Sokáig késtem,
Hegyek, erdők közepett.
Ha kérdené: mi dolgom volt ott?
Nehéz vón' a felelet.

Csak bolyongtam céltalan föl, le,
Üzött a bú és a gond,
Kerestem a tündérek, kik
Megsimitnák homlokom.

Nincsenek már tündérek, látom,
Jobb nekem ő nála lenn,
Szivesebb is azoknál sokkal —
A küszöbön megjelen.

Tündér ő, ki menedéket nyujt,
Csókjaival fölvidít,
És azt mondja szívhez szólóan:
Hogy maradjak mindig itt.
Dalmady Győző.

A disznóörző leány.

Irta: Tóni bácsi.

Ti sem tudjátok, én sem tudom, hogy hol és merre, de azért tudom, hogy volt egyszer valamikor messze, messze a nagy szivárvány hidon túl valami nagy rengeteg erdőben egy kis kastélykában egy csunya veres oru zöld szemű vén asszony.

Olyan zöld volt a szeme, mint a leveli béka háta, talán még annál is zöldebb s úgy ragyogott még a sötétben is, mint a macskaé. Ennek a vén asszonynak volt két leánya. Az édes leánya épen olyan csunya volt, mint ő maga, a mostoha leánya azonban gyönyörű szép leány volt.

A haja olyan volt, mintha napregárból fenták volna pajkos tündérek, tömött és hosszú volt. A szeme kék volt, mint a tó vize.

A vén asszony azonban mégis jobban szerette a csunya leányát.

Ez még nem is lett volna olyan nagy baj, ha a mostoha leányát is szerette volna, hacsak egy kicsikét is.

De a mostoha leányával úgy bánt, mint a jó ember, még a kutyájával sem bánik.

Míg a csunya leány selyem vánkások közt aludt, bársony takaróval takarózkodott, arany tányérból evett s ezüst pohárból ivott, addig a tündérszép leány, kint hált a fáska-marabán egy csomó szalmán, melyre még csak egy lepedő sem volt terítve.

Ugy kapott enni is egy fa tálban abból a mit a csunya leány meghagyott, a mit mosléknak töltögettek össze.

A csunya leány nem dolgozott semmit. A 4 szép szobájában sétált egész nap olvasott, vagy zongorázott. A szegény szép leány takarította az ő szobáit, de meg a kastély mind a

12 termét. Ezenkívül süttöt-főzött, mosogattott. Mikor pedig otthon nagyon kifáradt a dologban volt a vén boszorka asszonynak 12 disznója, azt ki kellett hajtani az erdőbe s ott vigyázni rájuk míg legeltek.

De akármennyit is dolgozott a szegény leány soha sem volt vele megelégedve a vén asszony. Utította, verte, de még a csunya leány, az ő mostoha testvére is kinezta napról napra.

Sokszor a karjára csavarta a leány szép haját s úgy verte bottal, seprével, a vén asszony meg még segített neki.

Történt egyszer, hogy a mint a szép leány kint legeltette a disznókat az erdőben egy szép fiatal vadászszal találkozott. A vadász nagyon szomjas volt s kérte a leányt, hogy mutassa meg neki, hol van itt a legközelebbi forrás, mert úgy égeti a szomjuság, hogy menten meghal, ha vizet nem talál. A leány készséggel vállalkozott a dologra s elvezette a vadászt az alig fertályóránnyira eső forrásvízhez.

Azután visszafutott a disznókhoz.

Na gyermekek még úgy nem láttatok megijedni senkit, mint a hogy a szép leányka megijedt, mikor a 12 disznóból csak 11-et talált azon a helyen, a hol hagyta őket.

Elment keresgélni a tizenkettedik disznót, de hiába tette tüvé az egész erdőt nem találta a disznót sehol.

Megijedt a kis leány, hogy hogy menjen most már haza, hiszen ki veri a mostohája, ha a disznók hijával, köszönt rája „cs és jó estét”.

Sokáig kesergett magában már egészen ráesteledett, mikor rászánta magát, hogy mégis csak haza megyen.

A mint beért a kapun. mindjárt azzal fogadta a vén sátrafa:

— Na meg vannak-e a disznók mind, mert ha nem, akkor jaj neked!

A szegény leány nagyon megijedt úgy, hogy szóhoz sem tudott jutni.

Let erre csetepaté, úgy elverte a szegény leányt, hogy tenyernyi kék foltok támadtak a hátán.

A szegény leány védekezett, hogy találkozott egy vadász ifjával, a kit egy forráshoz kísért el, ezalatt tünt el a tizenkettedik disznó.

Ekkor figyelmesebb lett az asszony. Régen hallotta, hogy az erdőben valami királyfi járkal. Szerette volna, ha a csunya-leányára szemet vethetett volna a királyfi. — Nagyon nagyravágyó volt a vén asszony, azt óhajtott hogy a leánya valami grófhhoz vagy királyhoz menjen feleségül.

Na jól van Másnap a csunya leányát felöltöztette drága selyem ruhába s azzal hajtotta ki a 11 disznót legelészni.

A mint javában legelésznek a disznók egyszer csak újra a tegnapi vadász jött arra.

Ránézett a lányra, de úgy tetszett mintha megütközött volna a dolgon, egy szót sem szólott a leányhoz, csak tovább ment.

A csunya leányt bosszantotta ez az eset s gondolta magában utána megy és megszölitja.

Utána is ment, de bizony bár jó darabig ment utána nem tudta utólélni, egyszerre eltűnt a szeme elől, mint csak a föld elnyelte volna.

Busan kullogott vissza, de csak elállt szeme szája mikor csak egy disznót talált a szokott helyen.

Nagyon szomorúan haza hajtotta:

A vén asszony nem haragudott, még biztatta is, hogy ne busuljon, majd akad még férj a számára, meg disznó is.

Na jól van. Másnap újra a szép mostoha leányával hajtotta ki a megmaradt disznót, jól a lelkére kötve, hogy úgy vigyázzon rá mint a szemefényére.

Hát a mint ott legelész a kis fekete

disznó egyszer csak nagyot lihegett s felfordult.

Megijedt a leány s az jutott eszébe, hogy hátha a melegségtől fordult fel a kis disznó. Elnézett a forráshoz a fejrevaló kendőjét jól megáztatta a forrásnál.

Mikor pedig vissza ment, kinyitotta nagy nehezen a száját a disznónak s belecsavarta a kendőből vízzel.

Rögtön magához jött a disznócska.

Milyen nagy volt a leány csodálkozása, mikor a kis disznó megszólalt.

— Látom, hogy jó vagy, megérdemled a szerencsédet. Ha erre jön a vadász, aki tegnap is itt járt, mond meg neki, hogy ott a hegyoldalban van egy kőrifa, annak a tövében talál egy szál gyöngyvirágot azt szakítsa le s hozza el ide.

A vadász éppen akkor jött arra, mikor a kis disznó befejezte a beszédet.

Szóba állt a leánnyal, aki elmondta neki a hallottakat.

Nosza szaladt mindjárt a hegyoldalba a kőrifa alá. A mint leszakította a virágot abban a pillanatban megjelent előtte egy öreg ember koronával a fején:

— Én vagyok a gyöngyvirág király, a kit a boszorkányok Szentgyörgy éjszakáján elátkoztak. Gyere a keblemre, te vagy az én fiam.

A két ember összeülekezett, összecsokolódott s úgy mentek a leányhoz nagy örömmel vissza.

A kis fekete disznó nem volt sehol, eltűn örök időre, de nem is törődött vele senki. A gyöngyvirágszál karonfogta egyik oldalán a fiát, a másik oldalán a leányt s így vitte őket haza.

A leány s a királyfi egy pár lettek s olyan lakodalmat csaptak, hogy hét esztendőig mindig csak arról beszéltek azon a környéken.

Talányok.

— Megfejtési határidő szeptember hó 6-ika. —
Betűtalányok.

I.

Tor

K

II.

S

dor
á

Számrejtvény.

1 2 3	A számszor két első száma.
4 5 6 7	Beteg gyermek orvossága.
4 5 8 7	Paraszt ember visel ilyet.
10 11	Ezt látod te fejed felett.
9	Ez pedig kötő jelecske.
1—11	Jó gyermekek szép erénye.

Megfejtés.

Mult számunkban közölt talányaink helyes megfejtése: K o c z k a r e j t v é n y :
Buza, Ural, Zara, Alak.

M o n d t t a l á n y : „ H a m e g k o n d u l a k i s h a r a n g i m á r a . ”

Helyesen megfejtették: Tarbay Ilona, Tarbay Emma, Nagy Sandor (tanuló), Strébely Gusztáv, Körmeny Géza, Helvigh Mariska, Borecsai Erzsike, Uri Kálmán és Gyula, Vincze Ernő, Csath Dezső és Kálmán.

A kisorsolt könyvet a „Hasznos mulattató” egy negyed évi évfolyamát Uri Kálmán nyerte meg.

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(Glasur)

legkittünőbb mázó-ló-szer puha padló számára, 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr.
1 kis " " " " 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. Egy köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. bearanyozására. Egy kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz.

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujjonani befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók:

Szent-Királyi Tivadar kereskedésében
DEBRECZENBEN.

Figyelemre méltó !!
Nánássy Lajos vakereskedő ajánlja
A HIRNEVES
KRAKKÓI CSERÉP-KALYHÁIT
gyári árakban,

melyekből állandó raktárt tart. Továbbá épületi vasgerendákat, (Bauträger) melyeknek kizárólagos és legolcsóbb bevásárlási forrása (Salgó-tarjáni gyártmány) egyedül nála van, nagyobb vételnél kimondhatlan olcsó árak mellett.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát minden e szakmába vágó cikkekben, u. m. : minden néven nevezendő angol és francia szerszámok, angol és solingeni, asztali, zseb és kertészkesek, mindenféle ollók, konyhafelszerelések, takarékos tűzhelyek és épület vasalásokban, ismert legolcsóbb árakban és pontos kiszolgáltatás mellett. Az áruk legjobb minőségeért teljes felelősség vállalatik.

Boros Testvéreknél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 3. szám.

Női kezimunkák és kellékek.

Vászon- és asztalnemtek.

Mosásban szintartó, divatos, üde, szép színű szerb vászon	mtr.	ár	18	kr.
" " " " " " " "	cretonok	" "	18, 22, 24	"
" " " " " " " "	valódi francia batisok	" "	37	"
" " " " " " " "	Cosmanosi Pikétek	" "	38	"
" " " " " " " "	" " " atlas satinok	" "	40	"
Gyapju Voile delaine	" "	" "	55	"

Női ruhakelmék a legolcsóbb leszállított árakon.

Értesitem a t. közönséget, hogy a mai naptól kezdve Szabó Lajos ur Uj-Létai szőlő telepéről, a csemege szőlő és őszi baraczk elárusítását megkezdem.

Csemege szőlő vegyes fajok 1 kiló 34 kr.
Őszi baraczk befőzni és enni való 1 " 25 "

Tisztelettel

Tisztelettel

LEIDENFROST ÁRMIN

fűszer, csemegeáru kereskedése.

Mórizet
M
budap
katho
Kolos
janak
és ért
életbe
kai
Megje
Lőrinc
S a m
l á n s
S z e
az ös
A
mego
a püs
tását
fias k
sitend
mégis
saira
kléru
juk e
zetét,
fejezz
nális
fogják
legjob
A
A DE
nolni,
sége
den k
tak a
király
csak
ha ne
I
sága
birhat
S
élvezte
zést u
ez nel
A
táját,
azért
hogy
lyezze
nedve
lett v
eredet
S
Megur
nagyn
A
akkor
dött e